

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/559,Mechanizmy-metody-i-skutki-represji-dla-Kosciola-katolickiego-w-Polsce-w-latach-.html>
06.04.2026, 01:29

„Mechanizmy, metody i skutki represji dla Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1944/45–1989. Próba syntezy” - Katowice

W pomieszczeniach Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach odbyła się 5 marca br. dyskusja panelowa pod tytułem „Mechanizmy, metody i skutki represji dla Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1944/45–1989. Próba syntezy”. Pretekstem do spotkania stała się promocja poświęconych temu tematowi książek: „Represje wobec duchowieństwa Kościołów chrześcijańskich w okresie stalinowskim w krajach byłego bloku wschodniego” pod red. prof. Jerzego Myszora oraz dra Adama Dziuroka (koedycja Wydziału Teologicznego UŚ oraz Instytutu Pamięci Narodowej), a także drugiego już tomu „Leksykonu duchowieństwa represjonowanego w PRL w latach 1945-1989”, pod red. prof. Jerzego Myszora. W dyskusji wzięli udział – prócz autorów - również dr Andrzej Grajewski (zastępca redaktora naczelnego „Gościa Niedzielnego” członek Kolegium IPN), dr Ryszard Gryz (Akademia Świętokrzyska), prokurator Ewa Koj (IPN w Katowicach), prof. Witold Kulesza (zastępca Prezesa IPN), prof. Wiesław Jan Wysocki (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego), Jacek Żurek (IPN w Warszawie) oraz Marek Lasota i Filip Musiał (IPN w Krakowie).

Dyskutanci usiłowali znaleźć odpowiedź na pytanie, czy możliwa jest już wstępna synteza na temat komunistycznych represji wobec Kościoła w Polsce, a nawet Kościołów Europy Środkowo-Wschodniej. Wskazano przy tym na wciąż istniejące luki w wiedzy historycznej dotyczące sytuacji zakonów, rozmiarów infiltracji w Kościele, czy represji wobec osób świeckich.